

Hybride warmtepomp krijgt Kamersteun

Door Eddy Buiting | 16 juli 2021

De hybride warmtepomp, de combinatie tussen cv-ketel en warmtepomp, moet verder gestimuleerd worden. Een meerderheid van de Tweede Kamer wil dat de doorbraak van deze techniek geforceerd wordt door de normering aan te passen.

Dit opent een deur naar een mogelijke rendementseis voor verwarmingsinstallaties of afspraken met de installatiesector over het aandeel hybride warmtepompen in toekomstige ketelvervangingen.

Een motie over die normering, ingediend door Tom van der Lee (GroenLinks), gesteund door CDA'er Henri Bontenbal, is deze week door een kamermeerderheid aangenomen. Dit betekent dat het het nieuwe kabinet de wens mee moet nemen in haar aanpak rond het Klimaatbeleid. Tom van der Lee: "We moeten meters maken binnen de gebouwde omgeving en verwarmingsinstallaties gaan erg lang mee. Daarom willen we dat via normering meer aardgasbesparende hybride verwarmingsinstallaties worden geïnstalleerd."

Bij een hybride warmtepomp werkt een lucht/water-warmtepomp samen met een HR-ketel. De warmtepomp verzorgt via het buitendeel het overgrote deel van het jaar de verwarmingsvraag van de woning. De HR-ketel levert warm tapwater, en is back-up voor de warmtepomp in de winter. De hybride is voor veel woningen een stap in het gasloos maken van een woning. Voorwaarde is wel dat een woning voldoende geïsoleerd moeten zijn, en voorzien van een afgiftesysteem dat geschikt is voor laagtemperatuurverwarming. Een hybride kan het gasverbruik van een woonhuisinstallatie met maximaal 60% terugbrengen.

Rendementseis van stal gehaald

In 2018 sneuvelde een voorstel voor een minimale rendementseis op woonhuisverwarming op de tekentafel. Dit voorstel kwam erop neer dat woningeigenaren bij een

ketelvervanging altijd minimaal een duurzame toevoeging aan de klassieke gasgestookte ketel zouden moeten doen.

Verduurzaming

Hoe die normering eruit moet zien, is aan het komende kabinet. En dat heeft vooral nog veel juridische haken en ogen. Van der Lee en Bontenbal zien drie jaar later ook wel weer heil in de eerder genoemde minimale rendementseis voor verwarmingsinstallaties: als duwtje in de rug. Dit komt ook omdat de verkoop van (hybride) warmtepompen net als de verwachte verduurzaming van de gebouwde

omgeving nog achterblijven bij de doelstellingen. De vervangingsmarkt (2020: 428.000 toestellen) heeft een groot CO2-besparingspotentieel, in combinatie met grootschalige isolatie. In de jaren negentig werd normering, via nieuwbouwnorm EPC, ook toegepast om de doorbraak van hoogrendementsketels (HR) te forceren. Ter illustratie: het aantal verkochte hybrides is luttel procenten van het aantal ketelvervangingen.

'Normeren is effectieve route'

"Normering is een kosteneffectieve route", voegt Bontenbal toe. "Daarmee geef je de markt een richting en zekerheid om techniek door te ontwikkelen en schaal te creëren." Hij ziet vooral brood in een 'ingroeipad' voor hybrides. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door met de sector een convenant voor 10 jaar af te spreken waarin het aandeel hybride aanzienlijk stijgt, in combinatie met een tijdelijk verhoging van de ISDE-subsidie. "Dan is de sector ook weer verder in technische ontwikkeling: dan zijn er mogelijk oplossingen voor het buitendeel, en is de techniek goedkoper." Zo'n route zet bovendien woningeigenaren niet onder druk om bij ketelvervanging verplicht te moeten investeren, en laat ook ruimte voor toepassing van andere technieken, zoals warmtenetten, groen gas en waterstof.

ISDE omhoog

Eerder dit jaar trok een lobbygroepering van Techniek Nederland, Netbeheer Nederland en Natuur & Milieu aan de bel. Deze Coalitie HR Hybride wil dat het kabinet jaarlijks 120 miljoen uittrekt om vanaf 2024 minimaal 100.000 hybride warmtepompen per jaar te installeren. Dat is meer dan tien keer zo veel dan afgelopen jaren het geval was. Deze groepering denkt naast de rendementseis en flinke investering in het opleiden van mensen ook aan het verhogen van de ISDE-subsidie voor hybride warmtepompen. Deze is nu gemiddeld tussen de 1500 en 1800 euro, ongeveer 40% van de aanschaf van het warmtepompdeel van de installatie.